

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

№ 4-5 (65-66) квітень-травень 2010 р.

Стараннями паломницької служби єпархії (головна координаторка матінка Лариса Савчук) наші прочани відкрили для себе ще одну сторінку давнього Християнства. Нещодавно вони повернулися з Грузії. Упродовж тижня, 15-22 квітня, богомільці молилися більше ніж у двадцяти святих місцях Землі Богородиці (так ще називають свою країну грузини). Молитва українською, яку очолював настоятель луцької Благовіщенської парафії священик Микола Савчук, звучала і на вулицях стародавнього Тбілісі, і в найдавніших храмах, збудованих ще в IV столітті. Як видно зі світlinи (з архіву Савчуків), волиняни змогли побувати високо в горах, у важкодоступних місцях, ознайомитися з умовами, в яких плекали православну віру подвижники Благочестя перших віків Християнства.

У тамтешніх церквах немає пишних розписів і багатих шат, відсутні «блага цивілізації», мало коли бувають паломники, проте палає лампада віри. Саме вірою грузини виживали – це один із перших факторів, на яких наголосив журналіст, кандидат філологічних наук, керівник фірми, яка приймала волинян, і водночас один із гідів Іраклі Дзерія.

Варто особливо відзначити гостинність грузинів і повагу до українців. Коли вони чули, звідки приїхали прочани, вітали їх, підходили до священика під благословення у церквах і на вулицях, зупинялися і разом молилися. Україна для них священна, це не просто православна держава, а справжній друг, який доляє з грузинами схожі труднощі. Тому богомільці висловлюють щиру вдячність за теплий прийом, за те, що змогли ознайомитися з Грузією.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

3 травня – Іверської ікони Божої Матері

Мати Божа з улюбленим учнем Христовим апостолом Іоаном попливла до Кіпру. Несподівано подув протилежний вітер і пригнав судно до Афонської гори, наповненої ідолами, де був розташований великий жертівник Аполлону. Як тільки корабель з Богородицею наблизився до пристані, почувся голос: «Зайдіть з гори, люди, спокушенні Аполлоном, до Климентової пристані та прийміть Матію, Матію великого Бога Ісу». Почувши це, всі поспішили до морського берега і з пошаною зустріли Божу Матію та розпитували її про народження Бога. Пресвята Діва звістила їм таємницю втілення й життя Господа Ісу-са Христа. Усі, хто слухав її, впали ниць і поклонились народженному від Неї Богові, а Богоматері віддали благовійне шанування й, увірувавши, хрестилися.

ріців, прибули до Афону і 980 року біля місця, до якого пристало судно з Божою Матір'ю, заснували монастир. У IX ст., за часів жорстокого гоніння на святі ікони, поблизу міста Нікеї жила блажочестива вдова із сином. У влаштованій її стараннями церкві знаходилася чудотворна ікона Богородиці. Один із воїнів-іконоборців ударив списом у лик Богоматері – й одразу ж із пробитого образа потекла кров. Вражений воїн у розкіянні впав перед ним, покинув ересь і закінчив життя строгим по-движником. Бажаючи врятувати чудотворну ікону від оскверніння, після усердної молитви до Богоматері вдова опустила її в море і з радістю побачила, що вона не впала у воду, а, стоячи прямо, попливла на захід. Після цього Провидінням Божим її син відправився до Греції і прийняв постриг в Афонському монастирі. Від нього братія й дізналась про ікону, пущену на воду його матір'ю. Образ цей чудесно приплів до Іверського монастиря.

Історія цієї обителі зберегла багато випадків чудесної помочі Божої Матері: врятування обителі від варварів, дивовижного поповнення запасів пшеници, вина й оліви, зцілення хворих...

Господь прославив Іверську ікону багатьма чудесами та знаменнями, і шанування її поширилося по всій землі.

15 травня – Перенесення мощей благовірних князів- страстотерпців Бориса і Гліба

Це перші святі, які просяяли у нашій Вітчизні після прийняття Християнства. По несподіваній смерті Володимира Великого (у хрещенні Василія) 1015 р. виникла проблема успадкування престолу. Туровський князь Святополк був старший літами, але Русь не вбачала його спадкоємцем київського трону. Він був пасинком Володимира: великий князь узяв за жону Святополкову матір, коли та була вагітна ним від Володимирового брата Ярополка (а Ярополк присилував її до шлюбу, хоч вона дала свого часу чернечу обітницю); до того ж, цей шлюб Володимира із греки-

нею був іще язичницьким. Останніх років зо два Святополк перебував у тюрмі за спробу повстання проти глави держави.

В опалі тоді був і найстарший із Володимирових синів, народжених у християнських шлюбах, – Ярослав (згодом названий Мудрим): тільки смерть хрестителя Русі перешкодила зіткнутися в міжусобиці батько-ві з сином.

І великий князь, і народ, і рать хотіли бачити спадкоємцем престолу Бориса, проте літами він був молодший за Святополка. У громадянській війні за Володимирову спадщину врешті-решт переміг Ярослав. Борис, а також Гліб, не бажаючи розпалювати чвари між братами (з огляду на свої християнські переконання та з політичних мотивів – загрози роз'єднаній Русі з боку хижого степу), не брали участі в цій династичній суперечці і були вбиті за наказом свого зведеного брата Святополка Окайнного. За цей подвиг самозречення в ім'я миру і братолюбства Борис і Гліб сподобилися прославлення у сонмі святих.

Віктор ГРЕБЕНЮК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, почина-

ючи з будь-якого місяця. Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 63 к. (без варності приймання передплати). Індекс у поштовому каталогі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», оперативні церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutsk.ua

ХРОНІКА

Козацькому роду...

20 березня протоієрей Микола Гінайло з благословення архієпископа Луцького і Волинського Михаїла побував у селищі Рокині Луцького районного деканату на форумі козацьких громад України «Козацьке коло», який організувала громадська організація «Волинська Січ Війська Запорозького». Мета заходу – утвердження національних традицій, залучення підростаючого покоління до козацьких звичаїв тощо.

Душпастир перед початком форуму відслужив подячний молебень та благословив козацтво на добру справу.

У паломницькій службі

Чергову прощу на Святу Землю здійснили волиняни 16–22 березня. Окрім традиційних місць, під час паломництва наші богомольці вперше відвідали знамениті Кумранські печери. Саме тут, у малоприступній пустельній місцевості, у середині минулого століття було знайдено сувої зі старозавітними письменами, які багато в чому прояснили складні питання біблейстики.

Духовну опіку над паломниками цього разу здійснював канцлер протоієрей Микола Цап.

Прекрасна виставка

23 березня ректор Волинської духовної семінарії (ВДС) протоієрей Ігор Швець та старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний з благословення архієпископа Михаїла побували на відкритті виставки «Православна мініатюра XI–XXI століть», що відкрилась у Музеї волинської ікони. Отець Ігор звернувся до присутніх із вітальним словом, у якому зазначив: головне місце для ікони – в храмі, але добре, коли християнин має можливість прийти й до музею, щоб оглянути, дослідити історію та символіку давніх, рідкісних образів, помолившись перед ними.

У семінарії

Як повідомляє сайт Volynska-seminaria.org.ua, 24 березня відбулося чергове засідання педагогічної ради ВДС. Зокрема, заслухано звіт отця ректора щодо звернення до Патріарха Філарета про надання закладові статусу академії. У звязку з цим було наголошено на потребі покращити навчально-виховний процес, наукову роботу, матеріально-технічну базу ВДС. Педрада уточнила розклад заходів до 20-ї річниці відродження семінарії.

19 квітня отець Ігор взяв участь у черговому засіданні Синодального управління у справах духовної освіти, яке провів голова цієї установи митрополит Переяслав-Хмельницький Димитрій у Львівській православній богословській академії.

На прохання інформаційної служби єпархії о. Ігор розповів, що в ході зустрічі розглянули багато важливих питань функціонування духовних навчальних закладів, зокрема удосконалення організації навчально-виховного процесу. Однак найважливішою, на думку ректора, залишається проблема акредитації духовних закладів. Проте «маємо надію, що держава сприятиме у вирішенні цього питання, – підкresлив ректор Волинської семінарії, – бо з боку Міністерства освіти вже є ініціатива щодо акредитації духовних шкіл».

Після засідання ректор Львівської православної богословської академії протоієрей Ярослав Ощудляк провів для гостей екскурсію: ректори оглянули академічні храм, бібліотеку та церковно-археологічний музей. Отець Ігор був приємно вражений музейними експонатами – церковними стародруками (наприклад, Віленське Євангеліє 1525 року), хоругвами, літургійним одягом, іконами XVII–XVIII століття. «Варто побачити цю експозицію і варто зробити щось подібне й у нас», – сказав ректор ВДС.

— ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ —

Образ «Святий великомученик Христовий Георгій». Автор – ієромонах Іов (Кондзелевич). Перша половина XVIII ст. Походить із Покровського храму с. Бобли Турійського деканату. Матеріали: основа із двох липових дощок, левкас (ґрунт із крейди і клею), темпера, олія, сріблення, золочення різьбленного орнаментованого тла. Виявлено науковою експедицією Львівського музею етнографії і художніх промислів на горищі напівзруйнованої церкви і передана у Волинський краєзнавчий музей. Реставрована у 1997 році авторкою цієї статті. Екпонується в Музеї волинської ікони.

Святий Георгій жив у Каппадокії (Палестина). Походив зі знатної родини. Служив тицьким у цезаря Діоклетіана. За сповідування Христової віри був ув'язнений і підданний тортурам, але не зрікся Христа, за що 23 квітня (за ст. ст.) 303 року йому відсікли голову. Тіло мученика перевезли і поховали на батьківщині матері у місті Лідда (грец. Ласія). Вшанування святого почалося з V ст., спершу в Каппадокії, Нікомидії, Діосполіс, згодом як покровителя візантійських імператорів.

Сюжет ікони базується на розповіді про те, що недалеко від поховання святого Георгія в озері поселився страшний змій (убоглення язичництва), який пожирає усіх, кого зустрічав. Люди, навчені жерцями, вірили по черзі приносити йому жертву. Дійшла черга до дочки царя Єлісави. Коли вона налякана чекала смерті, появився вершник. Він промовив молитву Триєдиному Богу й отримав Господнє благословлення на битву. Силою Всевишнього й молитвами святого змій упав до його ніг. Після цієї події мешканці Лідди хрестилися і збудували храм на честь святого Георгія, а царівна Єлісава присвятила себе Богу.

Ікона вражає красою і досконалістю форм.

На ній бачимо вищу мудрість духовного світу. Тут все красиве, гармонійне. Адже зображене не тілесну, а духовну суть Георгія, що явився після своєї мученицької кончини. Рух постаті святого – у граційному повороті, спис наче сам здійнявся у його руках. Лінії малюнка грають між собою, одухотворені лінії вслухуються в небесну музику перемоги. Руки царівни знeseні до неба, вони вказують, звідки плине ця благодатна музика. Символ смерті – людські кістки – ховаються в пітьмі нижньої частини образа. Над цим мороком торжествує вічність Духу, виражена постаттю воїна на білому коні.

Слід відзначити динамічну рівновагу композиції, що спирається на чіткий геометричний поділ. Прослідовується центрично-побудови зображення. Рух по колу бачимо, якщо проведемо поглядом здійняти руки Георгія, передні ноги коня, зігнуте тіло змія і руки царівни, що вказують на небо. Угорі цьому рухові підіграє напівциркульне завершення ікони. Центричний рух символізує нескінченість Божественного порядку.

Переконливими є насиченість тонів, м'які переходи відтінків, що передають об'ємність зображення. Такий живопис притаманний українському бароко. Колірна гама ікони свіжа і благородна, будеться на грі червоного й зеленого в оточенні білих, сірих і брунатних (вохристо-коричневих) відтінків. За іконописною традицією червоний колір символізує мучеництво і християнську любов, а зелений – духовне відродження й оновлення земного буття. Золоте тло надавало вишуканості тональному звучанню ікони, але тепер, на жаль, воно повністю втрачене. На його місці – гарячо-вохристе покриття, яке наносилося «під позолоту».

Лариса ОБУХОВИЧ,
художниця-реставраторка
обласного краєзнавчого музею

У Ковельському міському деканаті

26 березня архієпископ Михаїл привітав ковельського міського декана, настоятеля парафії Великомученика Димитрія Солунського протоієрея Анатоля Александрука з п'ятдесятиліттям, вручив йому орден Святого великомученика Юрія Переможця. З нагоди ювілею владика у співслужжі з місцевим духовенством відслужив Божественну Літургію в Димитрівському соборі. Привітав ювіляра і міський голова Сергій Кошарук.

У консисторії

26 березня канцлер протоієрей Микола Цап побував на урочистій академії з нагоди 25-річчя створення історико-культурного заповідника «Старий Луцьк», що відбулася в будинку, де жила сім'я Косачів. У виступі отець Микола привітав ювілярів, зазначив важливість їхньої роботи на ниві культурного, духовного відродження, вручив колективу заповідника благословленну грамоту владики, подарував Святе Письмо.

30 березня інспектор з питань місійної діяльності протоієрей Юрій Близнюк побував на відкритті 14-ї дитячої виставки-конкурсу «Писанковий дивосвіт» у Луцькій художній школі, яка виступила одним із її організаторів. Отець Юрій відзначив: приемно спостерігати за тим, як щороку все більше й більше дітей приєднується до духовних традицій через відродження писанкарства.

15 квітня в Луцькому палаці культури відбувся підсумковий благодійний захід «Подаруймо онкохворим дітям радість життя!». На запрошення організатора – заступника директора міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Ніни Грабаровської старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний виступив зі словом, підкresливши: «Ми повинні допомагати таким знедоленим не лише матеріально, а й морально підтримкою, своєю поведінкою, роботою, згуртовуючи навколо цієї проблеми якомога більше людей». Музичне привітання хворим підготували вихованці Центру християнського виховання дітей і молоді.

Слава страстям Твоїм!

2 квітня у Луцьку відбувається загальноміський Страсний хресний хід. Процесія пройшла від Замкового чоловічого монастиря Архангелів вулицями Кафедральною, Братковського, Лесі Українки до собору Святої Трійці з 12-ма зупинками (стояннями), що відображають останні події в земному житті Христа.

Таку ходу проводять в обласному центрі Страсної п'яниці щороку. Але цього річ архієпископ Михаїл не тільки ніс великого хреста, символічно повторюючи стражданну дорогу Спасителя. Архієрей ішов ще й із невеличким хрестом-ковчежцем, де вміщено частинки мощей невідомих святих і, найголовніше, частку того животворчого дерева, на якому було розп'ято Месію. Цю велику святиню передав нашій Церкві благодійник, який попросив не зазначати його ім'я.

Із владикою Михаїлом співслужили канцлер протоієрей Микола Цап, декан протоієрей Микола Нецькар, ректор Волинської духовної семінарії протоієрей Ігор Швець, старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний, духовенство Троїцького собору, луцького міського деканату, капелани обласного центру. Також взяли участь ченці й черніці місцевих монастирів, викладачі й вихованці ВДС, мешканці міста.

Оскільки цього року всі християни відзначали в одній ті ж дні і Велику п'яницю, і Пасху, біля римсько-католицького собору хресний хід зустріли священики РКЦ на чолі з єпископом Маркіяном Трофим'яком. Він на прохання архієпископа Михаїла прочитав одну з молитов Страсного ходу. Після цього наше духовенство завітало до католицької святині, де архієреї привітали при-

Продовження на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА**ЗБОЧЕННЯ ВИЛІКОВНЕ****Що робити з гомосексуалізмом****Запитання**

Останнім часом усе більше говорять про одностатеві стосунки. Як до цього ставиться Церква? Чи дозволено таким людям ходити до храму? Невже їм вічно бути прогнаними? Що радить Церква таким людям?

**Відповідає
protoієрей Юрій Близнюк**

Святе Письмо та вчення Церкви недвідно піддають осудові одностатеві сексуальні зв'язки, вбачаючи в них гріховне спотворення даної Богом природи людини. «Якщо хтось ляє з чоловіком як з жінкою, то обидва вони зробили мерзоту» (Лев. 20:13). Біблія розповідає про тяжке покарання Всешищім жителів Содому (Бут. 19:1–29), згідно з тлумаченням святих отців, саме за гріх мужолозства (гомосексуалізму). У Новому Заповіті читаємо: «Не обмануйте себе... ні малакії [пасивні гомосексуалісти], ні мужоложники [активні гомосексуалісти] ... Царства Божого не успадкують». Так писав апостол Павло мешканцям розбещеного Коринфу (1 Кор. 6:9–10). Свято-отцівське передання так само ясно і беззастережно засуджує будь-які прояви гомосексуалізму. «Учення 12-ти апостолів», твори святителів Василія Великого, Йоана Золотоустого, Григорія Ніського, блаженного Августина, каноні святого Йоана Посника виражают незмінне вчення Церкви: одно-

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Надсилайте їх до редакції на адресу: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1 або телефонуйте – (0332) 72-21-82.

НА НАШ ПОГЛЯД**Приклад і закон**

Завершується обговорення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про захист суспільної моралі», який запропонувала Національна експертна комісія з питань захисту суспільної моралі (Moral.gov.ua). Цей документ викликає широкий відгомін у нашому суспільстві.

Комісія пропонує заборонити проведення видовищних заходів та обіг будь-якої продукції, що пропагують війну, тероризм, інші прояви злочинної діяльності, національну, расову та релігійну ворожнечу, неповагу до національних і релігійних святынь, фашизм, вживання токсичних, наркотичних речовин, алкогольних напоїв, куріння, насильство і жорстокість, проституцію, звідництво, торгівлю людьми, створення та поширення продукції порнографічного характеру, приниження душевнохворих, людей літніх або з фізичними вадами (каліцтвом) тощо. Також у проекті Закону передбачено заходи із захисту дітей від негативного впливу продукції, забороненої чи обмеженої до обігу на території України, натомість – популяризування загальнолюдських цінностей, духовних і культурних надбань українського суспільства.

Хоча, за соціологічними опитуваннями, більшість громадян виступають за введення в країні моральної цензури, дехто вважає, що захищати мораль не потрібно, оскіль-

ки це поверне цензуру як таку. Інші гадають, що неможливо виконати всі умови запропонованого проекту Закону, бо саме суспільство аморальне. Ще інші переконані, що такий Закон треба зробити ще жорсткішим: зміцнювати моральність величезними штрафами і суворою кримінальною відповідальністю.

А яку думку щодо ініціативи Національної експертної комісії має Церква?

На прохання інформаційної служби єпархії архієпископ Луцький і Волинський Михаїл дав коментар, зазначивши, що такий Закон конче потрібен. Його норми, звичайно ж, треба спрямовувати

в певних напрямках конкретної діяльності: десь заходи мають бути жорсткішими, а десь – профілактичними.

Іншою справою є те, коли високопосадовці, ухвалюючи цей закон і наголошуючи на моральності, самі ж це заперечують – своїми вчинками, поведінкою, словами, що дискредитують їх в очах громадян та зображують як людей морально хитких, не здатних подати гідний приклад суспільству. Це призводить до того, що найкращі закони не діють. Тому, зазначив архієрей, законотворцям варто прислухатися до голосу Церкви,

статеві сексуальні зв'язки гріховні й підлягають осуду. Втягнуті в них люди не мають права бути священнослужителями.

Дискусії про ставлення до так званих сексуальних меншин у сучасному суспільстві намагаються схилити до визнання гомосексуалізму не статевим збоченням, а нібито лише однією з «сексуальних орієнтацій», що мають право на публічний прояв та повагу, що мужо- і женолоцтво зумовлено індивідуальною природною схильністю. Але Православна Церква виходить із незмінного переконання, що Богом установлений шлюбний союз чоловіка і жінки не може бути порівняний зі збоченими проявами сексуальності. Вона вважає гомосексуалізм та лесбіянство гріховним ушкодженням людської природи, яке долається через духовні намагання, що ведуть до зцілення й особистічного зростання людини. Гомосексуальне прагнення, як і інші пристрасті, що мучать занепалу людину, лікуються таїнствами, молитвою, постом, покаянням, читанням Святого Письма і святоотцівських творів, а також християнським спілкуванням з віруючими людьми, готовими надати духовну підтримку.

Чи дозволено таким людям ходити до храму? Так, звичайно, Церква аж нікя не забороняє таким людям відвідувати храм, приступати до таїнства Сповіді. Ставлячись із пастирською відповідальністю до тих, хто

має одностатеві схильності, Церква водночас рішуче протистоять спробам видавати гріховну тенденцію за «норму», а тим паче предмет гордості й приклад для наслідування. Саме тому Церква засуджує будь-яку пропаганду розпусті.

Істотним елементом душпастирської допомоги, необхідної для подолання гомосексуальної схильності, є правильне формування сумління. Хворобливе, неправильне почуття провини призводить до того, що сексуальні проблеми переважають у свідомості гомосексуальних осіб. Тому нерідко гріхи і немочі в статевій сфері трактуються ними як єдині й найголовніші. Тим часом сексуальні проблеми, зокрема гомосексуальні, є лише сьомою за порядком Божих Заповідей проблемою людини.

Порядок у рамках семи Заповідей ґрунтуються на впорядкованості перших шести. Людина, яка шукає допомоги в гомосексуальних проблемах, має усвідомлювати: необхідний час і терпіння для внутрішнього зцілення. Особливо це стосується ситуації, коли травма дуже глибока. Приймаючи час, даний Богом, травмована людина повинна запастися терпінням, що виражається

в конкретних підходах до самої себе: застосовувати метод малих кроків, учітися радісно переживати кожну, навіть найменшу, перемогу над собою, у хвиліні слабкості й падіння довірятися любові Бога, не судити інших і не шукати винних за власне погане самопочуття. Більшість мужолоців і женоложиць зустрічають осуд зі сторони християн, але Бог із Його безкінечною любов'ю ніколи не відкидає грішника, що кається.

То як усе ж таки отримати свободу від гріховних уз? Свобода ніколи не дається легко. Уся історія людства свідчить про те, що

свобода дорого коштує. Звільнення від гріховних пут коштує не менше. Незважаючи на те, в якій гріховній безодні перебуває людина, Бог хоче, щоб заблудлі перестали йти за покликом гріховних бажань, Він хоче, щоб Святий Дух, Який освячує і животворить нас, відродив нас до життя та перемоги в духовній боротьбі.

МОРАЛЬ НАЦІЇ

ки це поверне цензуру як таку. Інші гадають, що неможливо виконати всі умови запропонованого проекту Закону, бо саме суспільство аморальне. Ще інші переконані, що такий Закон треба зробити ще жорсткішим: зміцнювати моральність величезними штрафами і суворою кримінальною відповідальністю.

А яку думку щодо ініціативи Національної експертної комісії має Церква?

На прохання інформаційної служби єпархії архієпископ Луцький і Волинський Михаїл дав коментар, зазначивши, що такий Закон конче потрібен. Його норми, звичайно ж, треба спрямовувати

виробляти спільне бачення, як досягти покращення моральноти суспільства, та намагатись бути взірцем християнської духовності. Тоді навіть ті, хто виступає проти таких законів, не зможе не піти за нами.

Валерія ЛЕСЮК

Церква тільки «за!»

Нещодавно у Верховній Раді України зареєстровано законопроект про внесення змін до Закону «Про запобігання захворювання на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та соціальний захист населення» (щодо пріоритетності в профілактиці поширення ВІЛ-інфекції інформаційної роботи та зауваження до профілактики благодійних і релігійних організацій).

На прохання інформаційної служби єпархії проект Закону прокоментував кандидат богословських наук викладач Волинської духовної семінарії священик Микола Цап'юк, який уже давно займається цією проблематикою.

Він зазначив: «Сприятливе середовище епідемії ВІЛ – масове поширення аморальних форм поведінки: вживання ін'єкційних наркотиків, розпуста, сімейна невірність,

у певному сенсі – недбалість медиків. Необхідно умовою ефективної боротьби з цією епідемією повинне бути тісне партнерство Церкви, держави і суспільства. Тому появу такого законопроекту треба тільки вітати. За останні роки покращилася співпраця державних органів і Церкви у протидії епідемії. Беручи до уваги специфіку захворювання та шляхи його передачі, акцент ставиться на профілактиці – пропагуванні морального способу життя. Адже жодні медичні технології, жодні кошти, що виділяються на лікування, не зможуть урятувати суспільство, яке втрачає елементарні етичні засади. Медична і санітарна профілактика безглузді без духовно-етичного виховання, без морального оздоровлення.

Київський Патріархат давно бере участь у боротьбі зі СНІДом, вважаючи своїм обов'язком насамперед давати духовно-моральну оцінку цьому лихові. Соціальні й медичні фактори, що сприяють формуванню груп ризику, – лише опосередковані й другорядні. Церква вказує, що хвороби й пов'язані з ними страждання – це наслідок гріха, переступу волі Божої. Викриваючи гріх, Церква звершує служіння милосердя і любові щодо хворих. Не виняток тут і ситуація з ВІЛ/СНІДом».

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлини Олександра БІЛЬЧУКА
та з архіву священика Миколи ЦАП'ЮКА

АМВОН**ОТАК РОБІМО****Слово на свято Перенесення мощей святителя і чудотворця Миколая з Мир Лікійських у Бар***

Сьогодні ми вшановуємо пам'ять святого Миколая Мирлікійського – чудотворця, покровителя подорожуючих і дітей. Ми по-дівно радіємо, бо цей святитель – захисник і покровитель нашого міста. Він явив лучанам чудо: коли монголо-татари хотіли взяти Луцький замок, каміння, яке кидали вороги на стіни фортеці, не долітало, а поверталося і падало на орду. Так Божий угодник, почувши молитви наших предків, захистив їх від наруги.

Святитель усім своїм життям показує нам приклад, як потрібно служити людям. Він завжди робив добро тишком, ніколи не афішував свої добрі вчинки. Кидав вузлики

золота найперше тим людям, котрі з відчайдія хотіли погубити свою душу. Цим святий Миколай навчає нас робити добре справи не на показ, а потайки, бо Ісус Христос говорить: «...що милостиня твоя була потаємною; і Отець Твій, Який бачить таємне, воздасть тобі явно» (Мф. 6:3).

Гарні справи треба робити за покликанням серця: от відчув, що потрібно вчинити щось хороше, – і відразу роби. Не на все ми тут-таки можемо віднайти відповідь, бо не відємо, який промисел Божий діє над нами, до чого нас Господь підводить. Погляньмо на малих дітей: вони не все розуміють, але вірять батькам і слу-

хаються їх, ідуть за ними й виконують те, що їм кажуть.

Коли у нас виникають труднощі, ми повинні сміливо долати їх, бо Сам Господь нас проводить і показує правильний шлях. Якщо ми смиряємося і живемо по волі Божій, то всі перешкоди долямо. Бо Всешищий керує усіма нашими вчинками, щоб ми бачили, що Він приготував для тих, хто любить Бога. От святий Миколай понад усе любив Господа, щиро вболівав за тих людей, які відступали від Нього. Такої ревності й нам треба набиратися, щоб ми були подібні до святителя.

Ми постійно прагнемо живої віри, хочемо відчути і побачити щось дивовижне. Але нам не потрібно іхати

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.
сутніх зі святом Христового Воскресіння, наголосивши, що радість торжества має бути запорукою любові й миру між християнами різних конфесій.

Напередодні Стражданого тижня, 28 березня, Страсний хресний хід уп'яте відбувся в Рожищі. Його провели місцеве духовництво на чолі з деканом, настоятелем парафії Різдва Пресвятої Богородиці протоієреєм Василем Шняком спільно з римсько-католицьким духовенством. Віручі також мали змогу прикластися до хреста, в якому вмонтовано часточки саме того древа, на якому був розп'ятий Господь, та моші перших мучеників християнських.

На Великден

4 квітня православні християни з духовним піднесенням і великою радістю зустріли найвеличніше свято – Воскресіння Христове. У всіх храмах нашої єпархії відправлялися урочисті пасхальні Богослужіння.

На майдані перед луцьким кафедральним собором Святої Трійці вже у Велику суботу з 12.00 до 21.00 освячували пасхальні страви, але з умовою, що споживати їх можна лише після святкової Божественної Літургії. Протягом цього часу в головному храмі області побували десятки тисяч вірних.

О 23.20 розпочалася відправа Опівнічної. Після неї хресна хода на чолі з архієпископом Луцьким і Волинським Михаїлом тричі обійшла храм. Далі – Рання і Божествenna Літургія, які було відслужено дуже урочисто. З владикою співслужили декан собору протоієреї Микола Нецькар, старший капелан єпархії протоієреї Олександр Безкоровайний та інше духовенство. Радість торжества розділив ординарій Луцької дієцезії Римсько-Католицької Церкви епископ Маркіян Трофим'як. Співав знаменитий архієрейський хор «Оранта» під керівництвом Вasilia Mойсюка. Разом із народом молилися голова обласної ради Anatolij Gрицюк, луцький міський голова Богдан Шиба, депутат Верховної Ради Володимир Карпук, інші високопосадовці. Волинське державне телебачення вело пряму передачу з повтором увечері.

Завершилася пасхальна відправа знову хресною ходою та освяченням святкових страв. Людей було так багато, що їх не вмістила передсоборна площа. Священнослужителі окроплювали освяченою водою вірян, їхні кошики і на Театральному майдані, і по вул. Лесі Українки. Великодню ніч пронизували радісні дзвони та безупинні вигуки: «Христос воскрес!» – «Воїстину воскрес!».

Пасха для нас

Суть і роль Христового Воскресіння в історії людства. Про це говорили архієпископ Луцький і Волинський Михаїл і настоятель парафії Софії – Премудрості Божої в Луцьку й Апостолів Петра й Павла в с. Коршовець Луцького районного деканату протоієреї Віктор Михалевич 4 квітня на Волинському телебаченні. Акценти робилися не на традиціях святкування Великодня, а на його походженні.

Владика відзначив: суть Воскресіння в тому, що Христос як Людина мав загинути, але загинути не навічно, а щоб потім воскреснути. Своїми ранами на хресті Він викупив людство із гріховного рабства і дав кожній людині самій вибирати, яким шляхом іти – чи шляхом смерті, чи шляхом життя. «У кожного є вибір, – підкresлив архієрей. – Інакше людина була б твариною або якимось інструментом, а не образом і подобою Божою. Бог керує Сам Собою, і людина повинна керувати своїми вчинками».

«Так, люди дійсно отримали свободу, але як вони її розуміють і використовують? – звертав увагу о. Віктор Михалевич. – Заплачено надзвичайно високу ці-

ОФІЦІЙНО

Нове призначення

Щоб удосконалити роботу духовної консисторії (управління єпархії), 26 квітня архієпископ Луцький і Волинський видав указ, яким призначив протоієрея Олександра Безкоровайного віце-канцлером єпархії.

Отець Олександр народився 1978 року на Тернопільщині. У 1998-му закінчив Волинську духовну семінарію, в 2008-му – Національний університет «Острозька академія» за спеціальністю «Релігієзнавство», здобувши кваліфікацію магістра релігієзнавства, викладача філософських і релігієзнавчих дисциплін.

Із 1999 року священик, клірик кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку. Старший капелан єпархії з 2008 року. Цю посаду він суміщуватиме й надалі з посадою віце-канцлера.

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

ГОРЯТЬ СВІТИЛЬНИКИ ВІРИ

Воскресіння Лазаря, воскресіння духу

27 березня, у Лазареву суботу, архієпископ Луцький і Волинський Михаїл освятив храм Святого Духа в селищі Берестечко Горохівського деканату. З ним співслужили декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель парафії священик Володимир Курчин, інші священнослужителі. До речі, саме коштом настоятеля у двох кімнатах колишньої школи облаштовано цю невеличку церквочку. Співав хор Успенської парафії с. Скриголово, де теж душпасторює цей священик.

Після урочистої Літургії владика виголосив проповідь, у якій зазначив, що Господь, явивши світові Себе як істинного Бога, має владу не тільки над живими, але й над мертвими. Тому, звертаючись до Отця Небесного з молитвою повернути праведного Лазаря до життя, творить це чудо воскресіння одним словом. Цей день є провівником іншого свята – Входження Господа нашого до Єрусалима, що називається ще Вербною неділею.

Це перший храм УПЦ Київського Патріархату в Берестечку. «Так збіглося, що день воскресіння Лазаря є днем воскресіння українського православного духу у вашому місті. Вхід Господній до Єрусалима сьогодні символізує прихід нашої духовності, яка після багаторічних випробувань радянською владою прокидается у нас зі ще більшою силою», – сказав архієрей. Високопреосвящений підкresлив, що нині Церква закликє нас позбутися духовного рабства, спричиненого певними стереотипами. «Ми достойні називати себе українцями на своїй рідній землі, мати свою державу та свою Українську Церкву», – наголобив архіпастирь.

З нагоди свята владика нагородив благословенними грамотами всіх, хто найактивніше дополучався до облаштування храму.

«Нехай буде по слову твоєму»

7 квітня, коли в ковельському соборі Благовіщення Пресвятої Богородиці відзначають престольний празник, тут відбулось урочисте освячення нижнього храму. Цікава деталь: при відбудові цього Божого дому, який було зруйновано за радянських часів, віднайшли фундамент давньої церкви. Цю знахідку, уже як історично-духовну цінність, залишили недоторканою під склом.

Божественну Літургію очолив наш архієпископ. Із ним співслужили міський декан протоієрей Anatolij Александрук, районний декан протоієрей Iван Бонис, настоятель собору протоієрей Василь Мичко та інше духовенство.

Владика виголосив проповідь, у якій зазначив: Благовіщення Пресвятої Богородиці – це свято, що є провівником народження Ісуса Христа, Який Своїми стражданнями та смертю

викупив нас від гріха. Почувши радісну звістку від архангела Гавриїла, Діва Марія спочатку дивується, однак, не сперечуючись, з покірністю промовляє: «Нехай буде по слову твоєму». Зі смиренням приймає благовістя й виконує те, що благословляє Її Бог. Тому, звертаючись найперше до жінок, архіпастир наголосив на найвищому служінні жінки, як про це сказано у Святому Письмі: «Жінка ... спасеться че-

рез народження дітей, якщо буде у вірі й любові та в святості з цнотою». «Тож не варто змагатися з чоловіками у силі, – підкresлив архієрей. – Жінці потрібно залишатися просто жінкою: виховувати дітей, берегти домашнє вогнище й дотримуватися Заповідей Богом. Найважливіше – бути смиренною за прикладом Богородиці. Ось саме та місія жінки, яка покладена на неї Богом».

Після Літургії о. Василя було нагороджено хрестом із прикрасами, а найактивніших меморантів Anatolij Циплячука й Олександра Синчука – орденами Юрія Переможця.

Насамкінець пройшов хресний хід навколо храму. Біля могил попереднього настоятеля протоієрея Петра Левочки, який трагічно загинув 5 років тому, відслужили заупокійну літію.

Закінчення на 6 стор.

ну. Але людина має прийняти її. Якщо не приймає, то не є спасеною ... Чому навколо стільки неправди, зла? Тому, що людина не приймає праведності. Людина приймає гріх, відкидає спасенну жертву Спасителя», – наголосив священик.

Та, що розписувала Троїцький

5 квітня виповнилося 100 років народній художниці Лідії Спаській. Вона народилася 1910 року в Умані, а з 1911 по 1947 роки проживала в Луцьку. Okрім живопису, графіки, портрету, багато сил віддала сакральному мистецтву. Вона розписувала церкви, зокрема, в Острозі, Луцьку, Києві, селах Волині – Bodячеві, Oзері, Гавчицях (де проходило її дитинство).

У луцькому кафедральному Троїцькому соборі художниця працювала наприкінці 60-х років. Тут її належать настінні розписи «В'їзд Господній у Єрусалим», «Нагірна проповідь Ісуса Христа», а також частини вітваря. 1970 року розписала й Феодосіївську церкву в Луцьку.

15 серпня 2000 року Лідія Спаська померла і похована в Гавчицях.

Співчуття полякам

12 квітня архієпископ Луцький і Волинський Михаїл, єпископ Дніпропетровський і Павлоградський Симеон, який перебував у нашій єпархії з офіційним візитом, висловили найщиріше співчуття генеральному консулові Польщі в Луцьку п. Tomaszewi Яніку з приводу трагічної загибелі в авіаційній катастрофі під Смоленськом Президента Леха Качинського та інших високоповажних осіб, серед яких і духовні особи – православний архієпископ Мирон (Ходаковський), католицький єпископ Тадеуш Плоский та інші.

Владики Михаїл і Симеон залишили запис у жалобній книзі генерального консульства Республіки Польща в Луцьку і разом із канцлером єпархії протоієреєм Миколою Цапом та священнослужителями кафедрального собору Святої Трійці відправили тут заупокійну літію.

Слова співчуття архієпископ висловив також у короткому інтерв'ю Люблинській телерадіокомпанії, зазначивши, що «біль наших сусідів є і нашим болем. Тому ми просимо у своїх молитвах, щоб Господь укріпив польський народ у цей особливий час випробування. Нехай жоден народ не зазнає такої великої трагедії».

13 квітня голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко з благословення єпархіального архієрея побував на месі-реквіємі в римсько-католицькому соборі Луцька, передавши співчуття владиці Михаїла єпископу Маркіянові Трофим'яку.

У капеланській службі

14 квітня у Волинському обласному військовому комісariаті проведено урочистий мітинг, присвячений весняному призову. На запрошення військового комісара Віталія Чухрая старший капелан єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний виступив із вітальним словом, побажавши шістдесятим майбутнім солдатам «Господнього благословення, здоров'я, мудрості у вчинках, мудрих керівників, легкої служби і щасливого повернення додому». Священнослужитель прочитав молитву перед початком усякого доброго діла, адже, за його словами, «служба в армії – то добре діло». Окропивши призовників освяченою водою, о. Олександр також подарував їм образки великомучениці Варвари.

17 квітня в с. Пляшева Рівненської обл. на території меморіального комплексу «Козацькі могили» відбулася посвята у козаки 70 студентів Луцького інституту «Україна» та Луцького педагогічного коледжу. На запрошення отамана козацької організації Романа Карпюка в цьому урочистому заході взяв участь о. Олександр Безкоровайний. Душпастир виступив зі словом, у якому зазначив, що ко-

Закінчення на 6 стор.

ПІЗНАЄМО БІБЛІЮ**ДРУГОГО ДНЯ**

«І сказав Бог: нехай буде твердь посеред води, і нехай відділяє вона воду від води. [І стало так.] І створив Бог твердь, і відокремив воду, що під твердю, від води, що над твердю. І стало так. І назвав Бог твердь небом. [І побачив Бог, що це добре.] І був вечір, і був ранок: день другий» (Бут. 1:6–8)

«Нехай буде твердь...». На другий день за Божим повелінням була створена твердь. Давні євреї уявляли її як тверду небесну атмосферу, що оточує земну кулю. Згідно з загальнобіблійним поняттям, ця атмосфера оболонка землі вважається місцем зародження вітрів і штормів, так само як і різних опадів або станів погоди. Дехто з сучасних дослідників вважає, що «твердь» – це неօсяжний простір, у якому й розпочалося формування зоряної системи, космосу, нашого Всесвіту. Пророк Мойсей називає «твердю» не тільки повітря, яке охоплює землю, але й небо з зірками. Святитель Василій Великий говорить, що цей вислів – не просто наказ, а визначення причини створення тверді. Бо сказано: «nehay viddila vona vodu vod vidi».

«І відокремив воду, що під твердю, від води, що над твердю». Під першим поняттям розуміється звичайна вода. У другому випадку, очевидно, говориться про водяні пари, якими наскрізь атмосфера та які у вигляді дощу, граду, інею, туману чи снігу опадають на землю. Ще існує твердження, що «вода над твердю» – це новостворені водяні кулі, що потім зміцніли і з четвертого дня творення засяяли та заіскрились на небі, а «вода під твердю» – це наша планета Земля. Все це називалось «водою» тому, що на другий день творення ще не набуло міцності в будові та формі.

Не розумієте деяких місць у Святому Письмі? Бажаєте ґрунтовних пояснень окремих цитат із Біблії? Звертайтесь до редакції: (0332) 72-21-82, pres-sluzhba@ukr.net

Гравюра Ю. Ш. Карольсфельда

«І назвав Бог твердь небом». У давніх євреїв існувало поняття про три небесні сфери. Те небо, про яке тут ідеться, вважалося найнижчим і найближчим до місяця перебуван-

ня пташок, доступне нашему оку. Книги Старого Завіту написані давньоєврейською мовою, де часто назва одного предмета вживалась у множині, тому дехто замість слова «небо» каже «небеса». Саме слово «небо» означає, що від початку воно з'явилось у тому стані, в якому стало відомим людям, та отримало назву видимого неба.

«І побачив Бог, що це добре». Ці слова показують нам неперевершену красу неба. Давши назву тверді та схваливши здіслене, Господь закінчив творення другого дня.

«І був вечір, і був ранок». Бог навчає нас називати закінчення дня вечором, а кінець ночі – ранком, а все разом називає днем.

«День другий». Цей день відрізняється від наступних лише тим, що дій, які нині здійснює Сонце, тоді творило первозданне світло, що займало частину небесного простору.

Йоан Золотоустий говорить: «Коли ти підіймаєш очі та бачиш красу і велич неба, в ту мить звернися до Творця, „бо від величі краси створінь порівняльно пізнається Винуватець буття їх“ (Прем. 13:5), і вже із самого створення цих стихій задумайся над тим, яку силу має Господь».

Валерія ЛЕСЮК

ЧЕРНЕЦТВО**«ЯК ТЕБЕ ЗВАТИ?» – «ЄВА»****У Київському Патріархаті з'явилася перша схимонахиня**

28 березня, у Вербну неділю, в храмі Великомучениці Катерини Василівського жіночого монастиря, що в обласному центрі, архієпископ Луцький і Волинський Михаїл відправив чин постригу у велику схиму. Найсуворішу чернець обітницю з ім'ям Єва прийняла наслідниця обителі 80-річна Ксенія (Кирилюк). У богослужінні взяли участь намісниця монастиря ігуменя Анастасія (Зарудненець), намісник жидичинської Миколаївської обителі ігумен Константин (Марченко), ченці й черниці нашої єпархії, чимало мирян.

Постриг у чернецтво можна побачити нечесто, постриг у велику схиму – тим більше. Тому на таких службах завжди багатолюдно. Їх суть – вияв смирення і покори в постриженів. Адже чернець має бездоганно виконувати всі вказівки старших у монастирі. Тому як прояв готовності до цього черниця Ксенія повзе, впокорюючи свою людську гординю, – саме повзе, а не йде до архієрея.

Коли монахиня підповзла, вона ще лежить пластма, поки владика не скаже їй піднятися. Архієпископ запитує сестру Ксенію, чи не передумала вона постригатися. І тоді – остання перевірка на готовність до по-

стригу: архієрей тричі кидає ножиці, а постриженіця мусить їх підняти. Якщо відмовляється підняти ножиці й віддати їх архієреєві, значить, відмовляється від постригу, в останній момент усвідомлює, що не готова до такої зміни життя. Сестра Ксенія тричі подала ножиці й тим самим увійшла в

інший духовний світ. Зі словами «В ім'я Отця і Сина і Святого Духа» владика відрізає їй пасма волосся і жінка отримує статус великосхимниці з новим ім'ям – Єва. Це символ відречення, відрізання від попереднього життя, навіть звичайного черничого.

Після того її облачили у великосхимницьку одежду. На ній зображені хрест і ангел: щоб уподобіватися ангелові та єднатися з Христом.

Дивна, здавалося б, картина: молодій ігумені вручають старшу жінку, щоб вона її вчила. Але нічого дивного тут немає: все життя треба вчитись, а якщо людина каже, що все знає, – то духовна смерть. Хай її душа горить так, як горіла її постригальна свіча, а хрест, який багаторазово повторюється на вбранні, буде спогляданням на великих Стражданнях Христові.

Першу добу після постригу ченці нічого не їдять. У весь цей час вони проводять у храмі за молитвою. З благословенням архієпископа Михаїла і намісниці монастиря матінки Анастасії схимонахиня Єва погодилася з нами на розмову.

До свого зуслухня в Церквою матінка Єва, тоді ще Агафія Кирилюк, працювала в колгоспі й у пральні дитсадка. Але Служб намагалася не пропускати з 18 років. І вже тоді хо-

стригу: архієрей тричі кидає ножиці, а постриженіця мусить їх піднести. Якщо відмовляється піднести ножиці й віддати їх архієреєві, значить, відмовляється від постригу, в останній момент усвідомлює, що не готова до такої зміни життя. Сестра Ксенія тричі подала ножиці й тим самим увійшла в

інший духовний світ. Зі словами «В ім'я Отця і Сина і Святого Духа» владика відрізає їй пасма волосся і жінка отримує статус великосхимниці з новим ім'ям – Єва. Це символ відречення, відрізання від попереднього життя, навіть звичайного черничого.

Четвертий вид – ізоляція. Головний їх принцип: «Якщо сам, то ніхто мені не заподіє зла». Часто це спосіб покарати інших. Така незріла поведінка свідчить про затримку емоційного розвитку, про неправильне сприйняття близьких та дійсності. Як правило, такі люди не здатні встановити нормальні стосунки з іншими. Навіть маючи високий статус у суспільстві, вони почуються погано. Шукаючи приємностей, придушують прагнення самопожертви, що робить люді-

тіла піти в монастир, але в ті часи монастирі розганяли, та й потім не склалося. Але тепер, на схилі років, мрія жінки збулася.

За життя набула великого досвіду, були і труднощі, і болі, і негаразди. «Що говорить? Життя пройшло так швидко – немає що й розказувати».

Подвиг великомсхимництва приймають черниці у старшому віці, які вже достатньо попрацювали над своїм тілом. На відміну від звичайного чернецтва, малої схими, вони беруть на себе ще більший подвиг – це смерть душі для світу, а залишають за собою тільки молитву, роздумування над стражданнями Христа, над своїм спасінням. Життя таких ченців якнайбільше приховане від людського ока. Вони майже не покидають монастир і спілкуються далеко не з кожним. Найчастіше їх можна побачити на Службах.

Сестра Єва дуже зраділа, коли побачила на постризі стільки людей, що її співали і за неї молилися.

Наприкінці відправи владика звернувся до присутніх зі словом, у якому зазначив, що прийняття великої схими – велике самовіддане служіння Богові. Тій, хто приймає його, «все життя треба вчитися і все життя потрібно духовно рости», – наголосив архіпастир. Він побажав схимонахині Єві звершувати щоденні подвиги, щоб простотою сповіданням крокувати до спасіння.

Андрій ГНАТЮК, Валерія ЛЕСЮК
Світлина Ярослава БЛИЗНЮКА

ПРОСВІТА**Дорога до зрілості**

Поняття зрілості має багато значень. Назагал про зрілу людину можна говорити лише тоді, коли вона знає мету свого життя і як її досягти. Ознакою зрілості є також особисте вдосконалення. Набуваючи певного досвіду, людина приходить до більшого та глибшого розуміння й світосприйняття. Але іноді цей процес призутиється.

Для малої дитини важлива присутність близької людини, її пестощі, поцілунки. Але до потреб більшіх її байдуже. Дитина не розуміє, що комусь важко чи хтось утомився. Цей стан важливий, бо вчить емоційних стосунків між людьми. Але коли він затягнується, то дорослий бачить в інших лише засіб власного задоволення та користолюбства. Ця людина байдужа до чужих проблем, без віддачі багато вимагає від інших.

Школярство – ще один етап зрілості. Діти починають відчувати симпатію до окремих осіб, але її потребують взаємності, вірності. Якщо такі почуття не розвиваються, то доросла людина, дбаючи про інших, їго-тично вимагатиме від них відчутності, вважатиме себе надзвичайною. Суспільне добро таких осіб не цікавить.

Зі школяра формується підліток. Людина починає цікавитись потребами та проблемами інших. Її стосується життя держави, Церкви. Це – важливий період, але не остаточний. Якщо людина не піде у своєму розвитку далі, вона не зможе вирішувати певних проблем – швидше чекатиме, щоб це зробили за неї інші. Причиною таїї незрілості поведінки на всіх цих етапах є інстинкт самозбереження. Психологи виділяють чотири види захисної поведінки залежно від того, який життєвий досвід отримала особа.

Перший вид – препотужність. Така особа прагнеся отягнути вищість: чи то матеріальну, чи то інтелектуальну, чи то принижуючи інших. Вона вимагатиме від навколоїшніх захоплення собою і тільки свою позицію вважатиме єдиною правильною.

Другий вид – підкорення. Ця особа схильна підкорятись, нездатна захистити себе, часто її використовує хтось у своїх інтересах.

Третій вид – нездорова потреба афективного зв'язку. У результаті браку самопошани такі люди шукають надмірної уваги інших, надто ревниві, об'їдаються, загребущі. Четвертий вид – ізоляція. Головний їх принцип: «Якщо сам, то ніхто мені не заподіє зла». Часто це спосіб покарати інших. Така незріла поведінка свідчить про затримку емоційного розвитку, про неправильне сприйняття близьких та дійсності. Як правило, такі люди не здатні встановити нормальні стосунки з іншими. Навіть маючи високий статус у суспільстві, вони почуються погано. Шукаючи приємностей, придушують прагнення самопожертви, що робить люді-

ну нездатною до любові. Незріла особа не вміє жити євангельськими цінностями.

Але є останній етап зрілості. Досягнувши цього рівня, людина бере на себе відповідальність допомоги близьким. Зріла людина також вразлива, переживає відчуття страху, туги, але розуміє, що з нею відбувається. Вона долає труднощі й розвивається далі. Таку особистість не дуже цікавлять ані гана, ані похвала, бо найбільший судя її – Бог і совість. Цей період є моментом духовного зростання. Божа любов стає найбільшою нагородою, яка дозволяє проникнути в глибини Ісуса Христа і Його чесноти. Відбувається усвідомлення, що Бог – автор спасіння і що людина покликана до дружби з Ним: «Я назвав вас друзями» (Ів. 15:15). У цьому бере участь усі істоти: її очі, розум, воля, емоції, страхи, сумніви, поразки, біль. Во це процес, шлях, який супроводжується як біопсихічним розвитком особи, так і зростанням її віри, навіть через невірство і незрілість.

Ольга ПЛЯЧЕНКО,
вчителька християнської етики
Луцької ЗОШ № 24
Ілюстрація Арсена ГРЕБЕНЮКА

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.
заки мають виховувати в собі такі загальнолюдські риси як любов, чесність, порядність. Де б не були козаки, найперше вони повинні залишатися вірними Богові й Україні.

20 квітня заступник володимирського районного декана протоієрей Микола Гінайло побував в об'єднаному міськрайонному військовому комісаріаті й поблагословив одинадцятьох новобранців. Отець Микола, сам колишній військовик, побажав юнакам щасливої служби, у якій завжди має бути місце вірі у Творця. Неспроста Церква на кожній Відправі молиться «за владу і військо», адже ратний труд дуже нелегкий і надзвичайно відповідальний. «Нехай ваша служба буде мирною, а, тримаючи в руках зброя, ніколи не забувайте про меч духовний, тобто міцну віру, якою перемагаються негаразди, труднощі життя», – сказав священик.

Мистецький ювілей

16 квітня з нагоди 50-річчя створення Волинського державного училища культури і мистецтв імені І. Стравінського в обласному академічному українському музично-драматичному театрі імені Т. Шевченка відбувся творчий звіт колективів цього навчального закладу. На запрошення дирекції архієпископ Михаїл разом із духовенством кафедральної собору Святої Трійці побував на заході, привітав колектив із ювілеєм. Владика відзначив доробок викладачів та вихованців училища, що допомагає людям пізнавати красу й багатогранність душі. Архієрей, дякуючи за співпрацю, побажав працівникам культури «здоров'я, творчих здобутків, успіхів у процвітанні української культури та духовності, глибокої віри, яка допомагає долати всі труднощі».

Також владика Михаїл вручив церковні нагороди. Указом Патріарха Філарета за заслуги з відродження духовності в Україні та утвердження Помісної Української Православної Церкви орденом Великомученика Юрія Переможця відзначено директора Василя Панасюка, орденом Архістратига Михаїла – композитора Віктора Тимохинського. Благословенними грамотами єпархіального архієрея нагороджено весь колектив училища та кількох його кращих викладачів.

Робити добро

17 квітня в облмуздрамтеатрі відбулась церемонія нагородження лауреатів Першої волинської незалежної премії за виці професійні та громадські досягнення «Людина року Волинського краю – 2009». На запрошення дирекції конкурсу архієпископ Михаїл взяв участь у цьому урочистому заході, де було оголошено, що владика – переможець у номінації «Гуманна справа року» за активну участь у Різдвяному благодійному телерадіомарафоні «Бог благати милосердям».

Високопреосвящений виступив зі словом удачності, зазначивши: «Ця нарада більше належить усім вам, ніж мені, адже Церква робить добре справи завдяки жертвовачам. Дякую всім за благі діла, за пожертви. Хай ваші руки наповнюються земними дарами! Діліться ними з близкими своїми!» – закликав архієрей.

У рідному селі

18 квітня, в Неділю святих жіночо-мироносиць, архієпископ Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у відправі Божественної Літургії в Михайлівському храмі с. Лосятин неподалік Почаєва (мала батьківщина владики) з нагоди відпустового свята. Під час Служби Божої архієрей виголосив проповідь, закликавши вірян завжди перебувати в мірі зі своїми близкими, – не тільки з однодумцями, а й, наприклад, із християнами інших конфесій.

До Богослужіння, яке очолив архієпис-

СВЯТИНІ ВОЛИНИ

ГОРЯТЬ СВІТИЛЬНИКИ ВІРИ

Закінчення. Початок на 4 стор.

Хай краще церква!

20 квітня в с. Дубова Корчма Горохівського деканату архієпископ Михаїл освятив місце для Миколаївського храму та хрест, де буде цвинтар. Є три стіни, що збереглися від колишньої споруди. Тут був клуб, довгий час приміщення не використовувалось і руйнувалося. Коли ж з'явилася можливість відновити клуб, селяни загомоніли: «А чому клуб? Хай лучше церква!»

Церкви в Дубовій Корчмі ніколи не було, тож владика побажав селянам, аби з Господньою допомогою вони швидко впоралися з будівництвом, ходили в Божий дім за розрадою, за спасінням. «Я радий, що ви не руїнівники, а будівничі, що ви дбаєте за своє вічне майбутнє», – сказав високопреосвящений.

З архієреєм, зокрема, співслужили районний декан протоієрей Андрій Сидор, настоятель парафії священик Олег Корчинський. Разом із громадою молились голова місцевої селянської спілки Андрій Турак і керуючий її відділком № 2 Юрій Походій. До речі, ці керівники доклали чимало старань, щоб у Дубовій Корчмі згуртувалася парафія Київського Патріархату і щоб на місці закинутого клубу розпочалося спорудження церкви.

Нехай сяє ваше світло

25 квітня владика Михаїл відвідав храм Апостола Андрія Первозваного в Ковелі й освятив новий престіл. Це один із перших Божих домів Київського Патріархату на Поліссі. До війни то був римо-католицький кляштор, радянська влада перетворила його на склад, опісля на будинок панахиди, а 1992 року його передано нашій Церкві.

Чин освячення, Божественну Літургію та хресний хід навколо храму архієрей звершив у співслужінні з міським деканом протоієреєм Анатолієм Александруком, настоятелем парафії протоієреєм Дмитром Кекляком та іншими місцевими священнослужителями. За труди на Господній ниві архієрей нагородив багатьох парафіян благословенними грамотами, а директора підприємства «Тур» Петра Смаля – орденом Архістратига Михаїла.

Високопреосвящений виголосив проповідь, зазначивши: «Є так звані лінії християні, які бажають „притягнути Бога до себе“, зробити Його „домашнім“. Вони гадають, що достатньо однієї внутрішньої віри, без постійних походів до церкви, без особистого прикладу. Насправді ж слід не просто вірити, не тільки приходити до храму, а й своїми добрими вчинками навертати людей до Христа: „Так нехай сяє світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добре діла і прославляли Отця вашого Небесного“» (Мф. 5:16).

Валерія ЛЕСЮК, Віктор ГРЕБЕНЮК. Світини Юрія ПАВЛЮКА

БЛАГОДІЙНІСТЬ

Дякуємо і вітаємо

Йосип Василюк, добре відомий в українській православній діаспорі Австралії, у квітні зустрів своє 90-ліття.

Народився п. Йосип в нині неіснуючому селі Пропасниська (Демідівський район Рівненської області). Чотирирічним залишився без матері, а мачуха завдавала великої кривди всім трьом дітям-напівсиротам.

У вісімнадцятирічному віці залишає рідну Волинь і їде на заробітки до Німеччини. Тут його застала Друга світова війна. У Німеччині очінився на українці Анастасії, яку гітлерівські окупанти вивезли на примусові роботи.

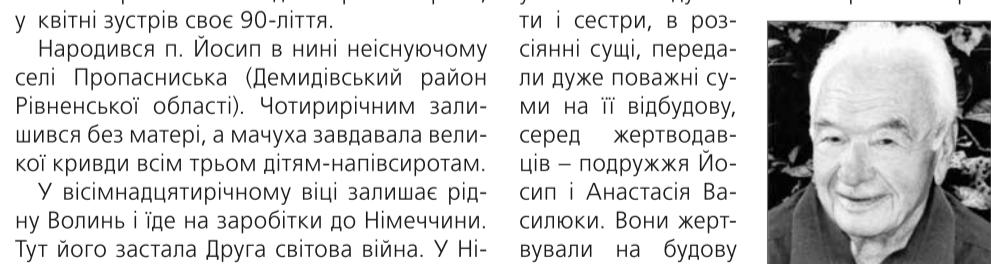
У 1949 році подружжя полишає Старий світ і від'їжджає до Австралії, у Сідней. Важкою працею Йосип і Анастасія досягають статків, виводять у люди своїх дітей, виховують внуків та правнуків. Проте матеріальні здобутки не затуманюють їм розум і воно та їх рідня щиро служать добрими вчинками, пожертвами рідній Церкві, беруть активну участь у церковно-громадському українському житті П'ятого континенту. Жодна справа, присвячена Українській Православній Церкві в Австралії, не проходить без участі цих благодійників. Усі справи годі перелічити, назовемо лише окремі добрі вчинки для рідної Волині.

По опублікуванні моого повідомлення у західних українських часописах про пожежу у Волинській духовній семінарії наші брати і сестри, передали дуже поважні суми на її відбудову, серед жертводавців – подружжя Йосип і Анастасія Василюкі. Вони жертвували на будову храмів УПЦ КП, сиротинці, окремим бідним потребую-

чим, на видавничі цілі тощо. Причому ніколи не хизувалися, не наголошували на цьому, а йшли туди, де їх потребувала українська церковно-громадська справа, – чи то в далекій Австралії, чи то на рідних землях.

Духовна консисторія, семінарія, редакція «Волинських єпархіальних відомостей» та автор цих рядків вітають п. Йосипа Василюка з ювілеєм і бажають йому за нашим звичаєм: з роси і води! Нехай Усемилостивий Господь збереже Вас для родини, матері України на довгі й щасливі літа.

Володимир РОЖКО,
історик-архівіст

коп Тернопільський і Кременецький Іоан, долучилися також кілька священнослужителів із Волинської єпархії, які родинно пов'язані з Лосятином.

В Іванічівському деканаті

18 квітня в Іванічах відправили панахиду та провели мітинг на Кургані слави по загиблих воїнах УПА. Цей захід традиційно проводять тут у третю неділю після Пасхи. Хресну ходу від храму Казанської ікони Божої Матері до Кургана й заупокійне богослужіння очолив настоятель парафії протоієрей Андрій Мельничук. У слові він зазначив: «На цьому місці ми повинні не тільки згадувати про героїв, а й молитися за них. Бо пам'ять без молитви – даремна». У поминальному заході взяло участь багато людей, зокрема, голова райради Людмила Лазаренко, селищний голова Віктор Вілентко, перший заступник голови РДА Олесь Бик.

«Шукаймо істину разом!»

Новий проект під такою назвою стартував 6 квітня в ефірі інтернет-телебачення на сайті «Волинські новини» (Volynnews.com). Як повідомив головний редактор видання Юрій Ричук, «то була наша спільна ідея з протоієреєм Михаїлом Бучаком, бо, на мою думку, – це один із найкращих священиків, який може вести гарну і змістовну розмову з інтернет-глядачами».

Отець Михаїло, капелан Волинського національного університету імені Лесі Українки, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці у с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату, зазначив, що суть програми полягає в ознайомленні людини з християнським світом, православними вченням і традицією. Мета проекту: через запитання-відповіді шукати спільну точку зору священика та користувачів мережі. Адже у Святому Письмі сказано: «...і пізнає істину, і істинна визволить вас» (Ін. 8:32). Тому, підкresлив о. Михаїло, саме пізнання істини веде людину до справжнього щастя».

Передача виходить в ефір щосереди о 16.00.

21 квітня провідною була тема: «Як ми уявляємо Бога?». Запитання були найрізноманітнішими. Ось декілька із них.

Глядач: Чи потрібно дитину залякувати гнівом Божим, вселяти страх Божий?

Священик: Коли дитина в чомусь провинилася, її слід пояснити, що її покарано за вчинок, скоений нею. Завжди потрібно нагадувати дитині, що ми її любимо, незважаючи на що. Так само розяснити й про страх Божий, не забувачи сказати про те, як Господь любить її.

Глядач: Що важливіше – вірити чи любити?

Священик: «Вірити», «любити» – це синоніми. Якщо немає любові, то немає і віри. А як є любов, то є і віра. Це все між собою взаємопов'язане.

Глядач: Чи можна в сучасному світі жити правдиво? Як потрібно відстоювати правду?

Священик: Правда потрібна тоді, коли ти своїми словами рятуєш людину. А тоді, коли ти ніби підсміюєшся над нею, то така правда не потрібна.

Глядач: Чи буде 2012 року кінець світу?

Священик: Ісус Христос говорив, що ніхто не знає цього часу, тільки Отець Небесний. Безумовно, якщо дивитися на поведінку людей, то кінець світу мав би вже давно настати. Але Бог усім нам дає шанс віправитися. Посилає ознаки, про які написано у Святому Письмі: розповсюдження Євангелія по всьому світу, війни, чвари між рідними, ненависть один до одного. Найголовніше для нас – удо сконцентруватися у своїх чеснотах, кожної митті пам'ятаючи про близький кінець.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події з життя єпархії – в інтернеті, на офіційному сайті www.pravoslavja.lutsk.ua у розділі «Новини»

ПОВЧАННЯ**БОГ ДАЄ ЗАКОН**

Юдії від Червоного моря йшли пустелею. Бог вів їх до землі, яку обіцяв ще їхнім предкам Аврааму, Ісааку та Якову. Але перед тим як іти до Обіцяної землі, Господь наказав Своєму народу зупинитися Синай, щоб навчити їх, як правильно жити. Юдії стали табором на широкій рівнині біля гори. (Синай і Хорив – дві вершини однієї і тієї самої гори).

Мойсей піднявся на гору і Господь сказав йому: «Так перекажи ізраїльтянам. Ви бачили, як Я знищив єгиптян, і як Я піклувався про вас у дорозі. Отже, якщо ви будете слухняними Мені, то будете вибраним народом із усіх на землі: зберігатимете правильну віру і навчатимете цієї віри інші народи».

Коли Мойсей спустився з гори, він передав Божі слова. Юдії відповіли: «Усе, що сказав Господь, виконаємо і будемо слухняні!». Після цього вони три дні постом і молитвою готувалися до прийняття Закону Божого.

На третій день, який був п'ятдесятим від єврейської Пасхи, тобто після виходу з Єгипту, народ зібрався біля підніжжя гори Синай. Бог зійшов на вершину гори, як і обіцяв Мойсєєві, у густій хмарі. Небо розтинали блискавки, гримів грім і гучно лунала сурма. Вся гора димілась і силь-

но хиталася. Всевишній велів ні кому, крім Мойсея, не підійматися на гору: лише він був достойним витримати присутність Бога і залишитися живим. Сорок днів і ночей пробув на горі Мойсей і нічого не єв. Бог дав йому дві скрижалі, тобто кам'яні таблиці, на яких було написано Десять Заповідей. Okрім цього, Господь дав Мойсєєві й інші закони – церковні та громадянські, за якими повинні тепер жити вірні. Повелів Він також зробити скінню, цебто переносний храм Божий. Зійшовши з гори, Мойсей усі закони і все, що відкрив йому Бог на горі Синай, записав.

Заповіді, які отримав пророк, стосувалися не тільки єврейського народу, вони були дані для всіх народів землі. Їх потрібно дотримуватися всім нам – людям, які вірють у Бога і хочуть бути слухняними Йому. Заповіді Божі мі ще називаємо правилами щасливого життя. Бог хоче, щоб люди жили щасливо. Погані вчинки, слова й думки, які псують наші взаємини з людьми і Богом, називаються гріхами, заважають нашому щастю. Саме від гріхів застерігають нас Заповіді Божі. Хто виконує їх, тому Бог допомагає бути щасливим. Хто ж порушує ці правила і чинить гріх, – потрапляє у неприємні ситуації.

Прочитай уважно повчання і перевір себе. Закресли слова зверху вниз і встав їх у речення, в яких вони пропущені.

A	E	M	O	Ш	Я	Д	З	С	Ь
Б	Є	З	П	Щ	Ь	С	К	М	Р
С	Ж	А	Р	С	Є	К	Л	У	Д
И	З	П	С	К	Ж	И	М	Т	Щ
Н	И	О	Т	Р	З	Н	Н	О	А
А	І	В	У	И	И	І	О	К	С
Й	Ї	І	Х	Ж	А	Я	П	Ч	Т
В	Й	Д	Ц	А	Б	Е	Р	Щ	Я
Г	К	І	Ч	Л	В	Є	С	Ш	С
Д	Л	Н	Ф	І	Г	Ж	У	Ю	К

1. Бог дав Закон на горі .....
2. Закон Божий складається із десяти частин, що називаються .....
3. Кам'яні таблиці, на яких Мойсей отримав Закон, звуться .....
4. Храм-шатро, який Бог заповів збудувати, це – .....
5. Порушника Заповідей чекає .....
6. Виконавці Закону Божого мають .....

ОПОВІДАННЯ**ТАК НЕ РОБИ**

Брехун
Степан у полі пас отару. Нудьга, нема чого робити, то й вигадав дурити людей і закричав:

– Рятуйте, вовк!

Люди збеглись, а Степан сім'ється, бо вовка й близько не було.

Потім угледів той Степан, що справді вовк підкрався до отари, і почав гукати:

– Вовк, вовк, рятуйте, люди!

А люди чують та сміються: «Бреше!»

– кажуть.

Тим часом вовк схопив щонайкращу ягичку і без перешкоди потяг до лісу.

Навіть квіти з сорому почевроніли

Мама йшла вранці на роботу. Наказувала доні:

– Я буду цілий день у полі. А ти приberи в хаті, попери свою білизну, звари вечерю і полий квіти.

Донька прибрала в хаті, попрала білизну, приготувала вечерю, а квітів не полила. Не раз проходила вона вдень повз білі хризантеми, думала: «Треба ж полити квіти». Та ледве згадувала про це, як чула, ніби чийсь голос їй каже: «Нічого з ними не станеться, як один день не полити». Це був голос брехні – маленької істоти, що хтознається взялася й поселилася в темному куточку душі дівчинки.

Увечері мама прийшла з поля. Бачить – у хаті прибрано, білизну випрано і висушене, вечерю зварено. Питає мама:

– А квіти полила?

– Полила, – тихо відповіла дівчинка й опустила очі. Маленька істота, що поселилася у темному куточку дитячої душі, застрибала на радощах.

– Полила, – ще раз тихо-тихо повторила дівчинка й поглянула на хризантеми. Глянула і здивувалася: на білих квітах лежав багрець. Вони з сорому почевроніли.

– Мамо, дорогенька, пробачте мені, – заплакала дівчинка. – Я обманула вас. Я не полила квітів. Я ніколи більше не буду обманювати.

Багрець на квітах розтанув, вони знову

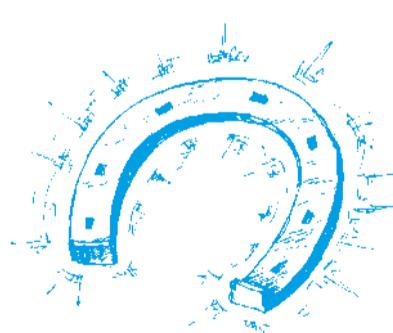
стали білі. А маленька істота, що ховалася у темному куточку душі дівчинки, зникла і темний куточек став світлим.

Мама зітхнула, пригорнула доною до грудей і поцілуvala.

Злодюжка

Погана слава ішла по селу про Федька, що не любив він із чужим добром розминатися.

Якось трапилось йому іти повз кузню, коли якраз викинув тільки що зроблену гарячу підкову стигнути... Бачить Федько – підкова лежить. Озирнувся – ніхто не ді

виться. Він схопив підкову і хотів тікати, та як закричить! Такого репету наробив, що люди звідусіль поприбігали, запитують, що бідному хлопцеві скільсько. А як довідались, то такий регіт пішов, що облік Федька гірше за підкову.

А коваль ще й додав, сміючись: «Тепер будеш, хлопче, знати, що чуже добро пече руки».

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ**Сім'я – це скарб**

Коли людина обирає своє сімейне життя, свою стежину щастя, чи задумується вона над цим? Бо то не одна з найлегших доріг, а навпаки. Доказ цього – наше сьогодення. Адже багато молодих пар стверджують у державних документах свій сімейний стан, стверджують перед Богом у церкві, беручи тайство Шлюбу, але невдовзі їхнє щастя закінчується. Останньою краплею в їхніх стосунках стає розлучення.

Молоді люди! Сім'янини! Задумуйтеся, перш ніш щось зробити. Не варто через дріб-

ници руйнувати свого щастя, адже так хочеться, щоби шлюб тривав довіку і щасливо. Коли ви любите і створили християнську сім'ю – бережіть її до смерті. Бережіть чистоту свого шлюбу. Бережіть свою віданість, цінуйте свої почуття. Бережіть свій шлюб. Бережіть його так, як би оберігали найдорожчий скарб. Переступайте і переборюйте з Божою допомогою всі сімейні труднощі й негаразди. Ніколи не лишайте одне одного у важку хвилину. У шлюбі народжуйте дітей, адже діти – це дар Божий, це переживання, але водночас радість, щастя й утиха. Дорожіть своїм сі-

мейним теплом, сімейним щастям. Дорожіть кожним днем, даним Богом, прожитим у парі. Дякуйте Творцеві за все, що маємо, за все, що Він нам дає. Поважайте одне одного. Ніколи не піддавайтесь лукавим помислам і злим вчинкам, бо єдиним неправильним кроком можете зламати свою гілочку щастя.

Сім'янини, будьте вірні, бережіть подружжя, бо сім'я – це один із тих небагатьох скарбів, які ми отримуємо у цьому житті.

**Ірина ВАСИЛИШИН,
с. Маковичі Турійського деканату**

ХРЕСТИКІВКА**Відповіді на кросворд
у № 3 (64)****По горизонталі**

6. Дюрер. 10. Павло. 12. Бог. 13. Ніневія.
14. Лик. 15. Тенор. 16. Вихід. 17. Декалог.
18. Лука. 24. Ірод. 25. Моісеї. 28. Кадило.

29. Еніо. 30. Сопка. 31. Наос. 32. Схизма.
35. Сатана. 37. Рци. 38. Чин. 39. Тит. 40. Ка-
техізис. 41. Ома.

По вертикалі

1. Лютер. 2. Нерон. 3. Давид. 4. Аллія.
5. Послушниця. 7. Мінея. 8. Декан. 9. Хі-

- тон. 11. Митрополит. 19. Амос. 20. Лі-
ки. 21. Сейм. 22. Рака. 23. Риза. 24. Іона.
26. Костел. 27. Скіння. 33. Хмиз. 34. Адам.
35. Скит. 36. Німб.

**Протодиякон Ярослав МІСЮК,
клірик кафедрального собору Святої Трійці**

ВІТАННЯ**Нагороджено**

Протоієрея Василя Мичка, настоятеля собору Благовіщення Пресвятої Богородиці в Ковелі, 7 квітня – хрестом із прикрасами.

Ювілеї

**Храму Великомученика Юрія Пере-
можця в с. Сенкевичівка** Городівсько-
го дек. (настоятель – протоієрей Богдан
Яким) – 20 років від освячення місця під
будівництво;

**храму Благовірних князів-
страстотерпців Бориса і Гліба в с. Мар-
ковичі** Локачинського дек. (настоятель –
протоієрей Григорій Федорів) 15 травня –
20 років від освячення;

**храмам Вознесіння Господнього: в
Горохові** (настоятель – протоієрей Андрій
Сидор) – 215 років, **у с. Козлиничі** Мане-
вицького дек. (настоятель – священик Анатолій
Устимчук) – 15 років від освячення;

храму Святої Трійці в с. Уховецьк Ко-
вельського райдек. (настоятель – священик
Андрій Нижник) – 185 років від завершен-
ня будівництва;

**храмам Святителя Миколая Чудо-
творця: в с. Колодежі** Городівського дек.
(настоятель протоієрей Іван Гіжицький)
22 травня – 10 років, **у с. Скірче** Городів-
ського дек. (настоятель – священик Павло
Борунов) – 20 років від освячення;
протоієрею Миколі Нецькуру, дека-

нові кафедрального собору Святої Трійці, 13 травня – 45 років;

священику Андрієві Шаку, настоя-
телеві парафії Апостола Йоана Богосло-
ва в с. Губин Городівського дек., 18 травня
– 35 років;

**священику Богданові Репіньов-
ському**, настоятелеві парафії Мучениці
Параскеви-П'ятниці в с. Милуші Луцького
райдек., 27 травня – 30 років.

**Щиро сердечно вітаємо священно-
служителів і мирян! Божого благослов-
ення, міцного духовного й тілесного
здоров'я та всіляких гараздів!**

У вічні оселі

13 березня після тяжкої хвороби відій-
шов до Господа позаштатний клірик єпар-
хії **протоієрей Юрій Косаревич**.

Отець Юрій народився 6 травня 1940
року в м. Кам'янка-Бузька Львівської об-
ласті. У 1963-му закінчив Волинську духо-

вну семінарію. Багато років працював ди-
ригентом військового духового оркестру в
Чечні. Після переїзду в Україну 1991 року
був рукоположений у диякона, пресвітера.
Служив на парафіях Луцька і Луцького ра-
йонного деканату.

Чин похорону в Чеснохрещій братській

церкві, де свого часу душпастирював не-
біжчик, очолив клірик Троїцького кафед-
рального собору протоієрей Володимир
Подолець.

Нехай Усемилостивий Господь простить
рабу Своєму Юрієві всі гріхи й оселить
там, де праведні спочивають.

ОГОЛОШЕННЯ**Слухайте самі, радьте іншим!**

2 травня на хвилі радіостанції «Сід-FM» (102, 4 МГц) вперше вийшла в ефір двадцяти-
хвилинна православна передача «Благо». Автор і ведучий – протоієрей Віктор Пушко. За-
плановано, що програма виходить щонеділі о 14 год 30 хв.

Допоможіть урятувати сина!

До всіх небайдужих людей звертається за допомогою мати юнака, якому потрібна пе-
ресадка нирки. Донором виступає його матір. Щоб здійснити цю складну операцію, не-

• Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського
життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального
собору Святої Трійці на **духовні заняття** протоієрея Юрія Близнюка. Початок о 15 год
дині щонеділі.

• У Луцьку, по просп. Волі, 2 працює **єпархіальний оптово-роздрібний склад-
магазин**. Тут можна придбати всю церковну утвар, ікони, священичий одяг, богослужеб-
ну та іншу духовну літературу тощо. Магазин працює в понеділок-п'ятницю з 10 до 18 год,

обхідно мати 15 000 доларів. Таких грошей у родині немає. До інформаційної служби єпархії надійшов лист мами. Ось що вона пише, прохаючи про поміч: «Миколі лише 24 роки. Це вік цвітіння і радості, праці й кохання, веселощі і сміху, а мій син не може посміхатись сходу сонця, його тіло скуте жахливим болем. Його діагноз: єдина ліва нирка, лівобічний гідронефроз, хронічна недостатність нирок 5-го ступеня, термінальна, мієлотоксична анемія».

Кошти надсилайте на рахунок № 26207600953450 в ПГРУ «Приват-Банк», МФО 305299, ЗКПО 20505545. Одержанувач: Канцедал Микола Юрійович 1986 р. н.

в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

• Виконуємо **реставрацію та розпис** храмів, а також реставрацію, позолоту, посріблення євхаристійних наборів: чаши, дискосів, лжиць та іншого церковного начиння. Тел. (050) 660-53-19.

• Виготовимо на замовлення плащаниці, композиції різдвяного вертепу, голгофи, вовческіння. Тел.: (050) 690-48-05, (0332) 82-51-26. Запитувати Івана чи Ірину.

спаський скит), Балаклава (Інкерманський монастир), Сімферополь (Троїцький монастир), Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця (тантіна) Єлени й Константина), Судак (Топловський монастир), Ялта, Форос. Зголосуватися не пізніше як за тиждень до першого дня паломництва. Вартість (проїзд, проживання та екскурсії): 1 200 грн у приватному секторі, 1 400 грн – на квартирах.

5-12 вересня – до Святої Землі: Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Ярденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Йудейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Ліdda – Кумран. Подання документів на відкриття візи – до 1 серпня. Орієнтовна вартість поїздки – 1150 доларів США (переліт, проживання, дворазове харчування, трансфер, страхування тощо).

Віїзд на всі прощі – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькій службі єпархії (головна координаторка Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її біжнім або в бібліотеку

ОФІЦІЙНО

У зв'язку з необхідністю впорядкувати дії священнослужителів у випадку, коли на парафії сталося, імовірно, чудо (міроточіння, оновлення ікон тощо), та з метою запобігання поширенню недостовірної інформації в ЗМІ щодо такої події указом № 26 від 10 березня 2010 р. **настоятелям** дано благословення:

– невідкладно особисто дослідити всі обставини: взяти усні свідчення причетних осіб, оглянути об'єкт, через який, імовірно, Господь створив диво;

– повідомити про цю подію своєму деканові;

– звернутися до єпархіального архієрея з усним звітом про подію;

– приняти благословення єпархіального архієрея про подальші дії;

– повідомити інформаційній службі єпархії про подію та благословення єпархіального архієрея щодо неї;

– виконати благословення єпархіального архієрея;